

Actiefiche 7B_A_0021

Titel: Gebruik van effectgerichte testen voor de karakterisatie van complexe afvalwaters

Info omtrent het maatregelenprogramma

Maatregelgroep: Verontreiniging oppervlaktewater

Maatregel: Het terugdringen van de verontreiniging van oppervlaktewater door industriële puntbronnen

Bron: SGBP 2022-2027

Schaalniveau: Generieke actie

Planonderdeel: Vlaams deel 2022-2027

Type Actie: Definitief

Algemene gegevens

Beschrijving: Bijkomende actie ondernemen om het gebruik van effectgerichte meten te stimuleren en aantrekkelijker te maken voor bedrijven.

Tot op heden zijn emissiegrenswaarden binnen het Vlaamse afvalwaterbeleid grotendeels gebaseerd op fysisch-chemische parameters. Deze aanpak kent de nodige beperkingen en voldoet enkel wanneer duidelijk geweten is welke chemicaliën in het afvalwater voorkomen. In vele industriële situaties worden echter complexe afvalwaters gegenereerd als mengsels van gekende en onbekende stoffen en/of hun omzettingsproducten. Voor vele van de aanwezige stoffen ontbreken geschikte analysemethoden of zijn de methodes te duur. Bovendien is de kennis omtrent de milieu-impact van de geloosde stoffen (toxiciteit, persistentie, bioaccumuleerbaarheid) onvoldoende gekend.

De beperkingen voor de stofgerichte aanpak hebben geleid tot een nieuwe beoordeling van afvalwaters via effectgerichte testen. Met effectgerichte testen krijgt men een beter inzicht in de gecombineerde werking van alle gekende en ongekende milieugevaarlijke stoffen in een effluent. Het instrument wordt bij voorkeur complementair ingezet, als vangnet voor de onvolkomenheden in de fysico-chemie.

Momenteel worden in Vlaanderen vooral acute toxiciteitstesten gebruikt, doch in beperkte mate. De testen kunnen opgelegd worden in een vergunning maar anderzijds worden zij ook op initiatief van de bedrijven uitgevoerd in het kader van een vergunningsaanvraag (als extra onderbouwing van de aangevraagde lozingsnormen) of om de performantie van een zuiveringstechniek aan te tonen.

Op internationaal vlak groeit de aandacht voor effectgericht meten. In recente BREFs zijn acute toxiciteitstesten opgenomen in het bindend monitoringprogramma. Ook de Working Group Chemicals (werkgroep onder de Kaderrichtlijn Water) is momenteel op zoek naar een meer holistische manier om de oppervlaktewaterkwaliteit te meten via geschikte effectgerichte testen.

In de afgelopen 6 jaar heeft VMM gepoogd om het gebruik van acute toxtesten te stimuleren, o.a. door de kostprijs te reduceren, de testprotocols te optimaliseren, demonstratieprojecten uit te voeren in een aantal pilootsectoren.

Toch is het nodig dat bijkomende acties worden ondernomen om het draagvlak bij de industrie te vergroten en om aan te tonen dat effectgericht meten op termijn een win-win kan opleveren voor zowel de industrie als het milieu.

Voor de komende planperiode zijn volgende acties gepland :

- Wegwerken van resterende problemen met de testprotocols voor acute toxiciteit (vb. verfijnen randvoorwaarden voor zouten).
- Bedrijven meer vertrouwd maken met ecotox- en TIE (Toxiciteit Identificatie en Evaluatie) procedures.
- Een concretere invulling geven aan de onderzoeksverplichting naar de oorzaak van de toxiciteit die momenteel aan bepaalde bedrijven wordt opgelegd via hun vergunning.
- Bedrijven overtuigen van de meerwaarde van ecotoxiciteitsmetingen, zowel op vlak van milieu-

impact als optimalisatie van de bedrijfsvoering (vb. via concrete voorbeelden).

- Bedrijven voorbereiden op de verplichte ecotox monitoring in de Europese BREFs (BBT Referentiedocumenten) en in Vlaamse BBT studies. Voor de chemiesector is die monitoring reeds verplicht. Voor andere complexe sectoren zit de verplichting in de pipeline.
- Op Europees niveau pleiten voor een Europees beoordelingskader voor ecotox in de BREFs.
- Bedrijven en overheid voorbereiden op een mogelijk gebruik van effectgerichte testen (ook andere dan acute testen) in de context van de Kaderrichtlijn Water.
- Stimuleren van commerciële labo's en onderzoeksgroepen om een erkenning voor de uitvoering van ecotox testen aan te vragen.
- Overleggen en afstemmen met de sector over de resultaten en vorderingen in het kader van de lopende onderzoeken en studies.

Initiatiefnemer(s): Vlaamse overheid : Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)

Betrokkenen: Vlaamse overheid : Departement Omgeving

Doelstelling: De effecten van bedrijfslozingen in oppervlaktewater reduceren door het gebruik van effectgerichte testen.

Is voortzetting van actie uit vorige planperiode met actienummer:

7B_A_0004

Hangt samen met/is afhankelijk van actie uit huidige planperiode met actienummer:

7B_A_0018

Kwalitatieve inschatting van het effect:

	LAAG	GEMIDDELD	HOOG	ZEER HOOG
Kosten				
Effect op de doelstelling van de eigen maatregelengroep	ZEER GROOT	GROOT	MATIG	KLEIN
Neveneffecten op andere maatregelengroepen	GROOT POSITIEF	KLEIN POSITIEF	GEEN	NEGATIEF
Uitvoerbaarheid (administratief, technisch, draagvlak)	VERZEKERD	GROTE KANS	ONZEKER	ONTBREKEN
Klimaatmitigatie (terugdringen van broeikasgassen)	GROOT POSITIEF	KLEIN POSITIEF	GEEN	NEGATIEF
Klimaatadaptatie (omgaan met gevolgen klimaatverandering)	GROOT POSITIEF	KLEIN POSITIEF	GEEN	NEGATIEF

Situering

Stroomgebieden:

Speciale beschermingszone :

VenGebied:

Gemeenten:

Timing & budget

Geplande start: 2015-2018

Raming tabel:

Financier	Investeringskosten (in €/planperiode)	% Voorzien investering	Operationele kosten per jaar (in €/jaar)	% Voorzien operationeel
Vlaamse overheid : Vlaamse	0	0	0	0
Doelgroep: Industrie en ontginning	0	0	0	0

Voortgang

Laatst gerapporteerde status in het jaar :

Laatst gerapporteerde detailstatus in het jaar :